Η Εφορεία Αρχαιοτήτων Κοζάνης έκοψε χθες, Δευτέρα 21 Ιανουαρίου 2019, την πρωτοχρονιάτικη πίτα της, στο Αρχαιολογικό Μουσείο Αιανής. Στην κοπή της βασιλόπιτας παραβρέθηκε το μόνιμο και έκτακτο προσωπικό, ενώ η Προϊσταμένη της Εφορείας καλωσόρισε τους νεοδιορισθέντες στην Αρχαιολογική Υπηρεσία, προχωρώντας σε ένα σύντομο απολογισμό του έργου της χρονιάς που πέρασε, επισημαίνοντας τα παρακάτω:

«Με ευοίωνες προϋποθέσεις ξεκινά το 2019 για την Εφορεία μας, καθώς το μόνιμο προσωπικό της αυξάνεται με εννέα νέους υπαλλήλους, φτάνοντας στους 37, από τους 28.

Το 2018 είχε ως βασικό στόχο την ανάδειξη και προβολή των μουσείων, μνημείων και αρχαιολογικών χώρων αρμοδιότητας της Εφορείας μας, αλλά και του έργου των υπαλλήλων της. Παράλληλα, συνεχίστηκαν οι μεγάλες σωστικές ανασκαφές, η προστασία των βυζαντινών και μεταβυζαντινών μνημείων και τα εκπαιδευτικά προγράμματα.

Ο πρώτος στόχος επιτεύχθηκε ως ένα βαθμό, κι αυτό το δείχνει μεταξύ άλλων και η αύξηση της επισκεψιμότητας κατά το 2018, σε σχέση με το 2017, στην Αρχαιολογική Συλλογή της Κοζάνης και κυρίως στο Αρχοντικό της Πούλκως στη Σιάτιστα, όπου ανήλθε στο θεαματικό ποσοστό του 120%. Στο Αρχαιολογικό Μουσείο Αιανής, ωστόσο, παρατηρήθηκε στασιμότητα, κι αυτό θα πρέπει να μας προβληματίσει σοβαρά όλους.

Οι δράσεις – εκδηλώσεις που είχαν και συνεχίζουν να έχουν ως στόχο την προβολή των μουσείων, μνημείων και χώρων της Εφορείας, χαρακτηρίστηκαν από εξωστρέφεια, αποσκοπώντας στην συνεργασία, ενημέρωση και επικοινωνία με διαφορετικές κάθε φορά ομάδες κοινού. Από τις δράσεις αυτές ξεχωρίζουν η Ημερίδα που οργανώσαμε για το Αρχαιολογικό Μουσείο Αιανής, της οποίας ετοιμάζουμε και την άμεση, ηλεκτρονική καταρχάς, δημοσίευση των Πρακτικών, ο Αγώνας Δρόμου Απολλοδώρου και το Θερινό Εικαστικό Εργαστήρι. Ουσιαστική προσπάθεια προς την κατεύθυνση αυτή κατεβλήθη επίσης με την δημιουργία 18 ταμπλό τα οποία παρέμεναν μέχρι τα τέλη του 2018 αναρτημένα στο Αρχαιολογικό Μουσείο Θεσσαλονίκης, προβάλλοντας το σύνολο των μνημείων αλλά και τη δουλειά των υπαλλήλων της Εφορείας. Εικαστικές εκθέσεις, στο Αρχαιολογικό Μουσείο Αιανής και στο Αρχοντικό Γρ. Βούρκα, μουσικές εκδηλώσεις, στο Μουσείο Αιανής και στην Αρχαιολογική Συλλογή της Κοζάνης, αρκετές από αυτές σε συνεργασία και με άλλους

φορείς, εμπλούτισαν το πρόγραμμα εκδηλώσεων της Εφορείας. Για πρώτη φορά άνοιξε επίσης για το κοινό, στο πλαίσιο εκδήλωσης, ο Μακεδονικός Τάφος της Σπηλιάς Εορδαίας.

Δεν έλειψαν, σε συνεργασία επίσης με άλλους φορείς, εκδηλώσεις που περιελάμβαναν και Πειραματική Αρχαιολογία, όπως η κατασκευή και το ψήσιμο αγγείων στο Αρχαιολογικό Μουσείο Αιανής και στο ΚΠΕ Βελβεντού, αλλά και η προσέγγιση της γυναίκας της Νεολιθικής εποχής, μέσα από τα ευρήματα της Ποντοκώμης, στα ορυχεία της ΔΕΗ. Αξίζει να σημειωθεί επίσης μια πρωτοποριακή εκδήλωση που έγινε την Ημέρα των Μουσείων, με ψηφιακή ξενάγηση των ατόμων του Ειδικού Εργαστηρίου Κοζάνης, στην Αρχαιολογική Συλλογή Κοζάνης.

Τέλος, με αισθήματα ανθρωπιάς και ελληνικής φιλοξενίας προσεγγίσαμε το θέμα των ασυνόδευτων παιδιών και νέων που φιλοξενούνται στη Δομή της Αιανής, έχοντας πάντα στο πίσω μέρος του μυαλού μας πως δεν επέλεξαν από καλό, με κίνδυνο της ζωής τους και μόνο με την ευχή των γονιών τους, να εγκαταλείψουν τον τόπο τους και τους δικούς τους. Ας τα καλοδεχτούμε λοιπόν, μπορεί και τα δικά μας παιδιά κάποιοι άλλοι γονείς να χρειαστεί κάποτε να τα φροντίσουν.

Σημαντικό τομέα δραστηριότητας της Εφορείας αποτελούν οι εκτεταμένες σωστικές ανασκαφές που διενεργεί στο πλαίσιο Μεγάλων Δημοσίων Έργων και κυρίως στα λιγνιτωρυχεία της ΔΕΗ. Μέσα από το ανασκαφικό έργο απασχολήσαμε και φέτος εκατοντάδες εργαζόμενους διάφορων ειδικοτήτων, με αυτεπιστασία, αναλαμβάνοντας δηλαδή όχι μόνο το επιστημονικό κομμάτι των έργων αλλά και το διοικητικό και λογιστικό, προσθέτοντας στην Υπηρεσία μεγάλο όγκο εργασίας και ευθύνης. Στις ανασκαφές αυτές δεχθήκαμε, επίσης, εκπαιδεύσαμε και μυήσαμε στην ανασκαφική μεθοδολογία και στη διαχείριση του αρχαιολογικού υλικού αρκετούς φοιτητές από διάφορα Πανεπιστήμια της Ελλάδας και του εξωτερικού, με την καθοριστική συμβολή των εκτάκτων αρχαιολόγων, που αναλαμβάνουν κάθε φορά την καθημερινή επιτόπια επίβλεψη των εργασιών.

Τα ευρήματα των ανασκαφών στη ΔΕΗ, στην λίμνη Πολυφύτου, στον Αγωγό Φυσικού Αερίου και αλλού, αλλά και τα αποτελέσματα των μελετών, που εκπονούνται από τους αρχαιολόγους της Εφορείας αλλά και από άλλους εξειδικευμένους ή μη επιστήμονες, προς τους παρέχεται από την Εφορεία κάθε δυνατή διευκόλυνση, παρουσιάστηκαν σε ενημερωτικές ημερίδες και επιστημονικά Συνέδρια. Γνωστοποιήθηκαν έτσι, στην επιστημονική κοινότητα και στο ευρύ κοινό, τα πορίσματα της αρχαιολογικής έρευνας στο νομό Κοζάνης και προωθήθηκε η επιστημονική έρευνα.

Παράλληλα, διεκπεραιώθηκε ένα πολυποίκιλο διοικητικό έργο, με κυρίαρχες τις υποθέσεις αδειοδότησης έργων πολιτών, ιδιωτικών Εταιρειών και Δημοσίου, καθώς και νομιμοποίησης γεωτεμαχίων, κατόπιν προηγούμενης επιτόπιας αυτοψίας. Οι σχετικές υποθέσεις ξεπέρασαν κατά το 2018 τις 800, με ταχύτατη διεκπεραίωση, εξυπηρετώντας άμεσα εκατοντάδες πολίτες και φορείς. Επιπλέον, η Εφορεία μας διεκπεραιώνει σταθερά εδώ και χρόνια, μέσω της γραμματειακής υποστήριξης που έχει αναλάβει αρχαιολόγος της, υποθέσεις όλης της Δυτικής Μακεδονίας, οι οποίες εισάγονται στο Τοπικό Συμβούλιο Μνημείων, με έδρα του την Κοζάνη. Παραδόσεις αρχαίων, άδειες κυριότητας και κατοχής αρχαίων, έλεγχος αρχαιοπωλείου, από τα μοναδικά στη Β. Ελλάδα, και υποθέσεις αρχαιοκαπηλίας, που χειρίστηκε η Εφορεία μας σε όλα τα στάδια της διαδικασίας, αποτελούν μέρος του έργου της.

Στα βυζαντινά μνημεία, ολοκληρώθηκε μετά από μακρά διαδικασία η υπόθεση αδειοδότησης της αποκατάστασης του ναού του Διλόφου στο Βόιο, η οποία θα γίνει με χρηματοδότηση της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας, ενώ αντιμετωπίστηκε άμεσα η υπόθεση του στεγάστρου του Ταξιάρχη Αιανής, που είχε καταστεί επικίνδυνο. Παράλληλα, εκπονήθηκε από το προσωπικό της Εφορείας ή από ιδιώτες μελετητές, σειρά μελετών και τεχνικών εκθέσεων, για την άμεση προστασία και ανάδειξη μνημείων σε όλο το νομό, ενώ σε πολλές περιπτώσεις δόθηκαν οι σχετικές κατευθύνσεις προς τους εκάστοτε αρμόδιους φορείς ή άτομα. Εκπονήθηκαν επίσης μελέτες για ωρίμανση έργων προς ένταξη σε ευρωπαϊκά προγράμματα. Αναμένουμε έτσι σύντομα την ένταξη στο ΕΣΠΑ (ΟΧΕ) της αποκατάστασης του αρχαίου οικισμού της Αιανής αλλά και ενός πύργου του βυζαντινού Κάστρου Σερβίων.

Αξίζει να σημειωθεί η καθοριστική συμβολή της Εφορείας στο θέμα της μεταφοράς της Κοβενταρείου Δημοτικής Βιβλιοθήκης Κοζάνης, από την αρχή μέχρι την ολοκλήρωση της διαδικασίας, με την καταγραφή, αδειοδότηση και μεταφορά των αρχαιοτήτων που κατέχει, καθώς και με την ευθύνη επίβλεψης των εργασιών του Μουσείου της, την οποία αναλαμβάνει από φέτος.

Η συντήρηση αρχαιοτήτων του 2018 συμπεριέλαβε όχι μόνο κινητές αρχαιότητες, αλλά και άμεσες σωστικές επεμβάσεις σε μνημεία, όπως και προκαταρκτικές εργασίες και διοικητική διεκπεραίωση πολλών υποθέσεων.

Μέσα από τα Εκπαιδευτικά Προγράμματα, που διενεργούνται σε μαθητές της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης του νομού αλλά και πολλών άλλων όμορων, κυρίως στο Αρχαιολογικό Μουσείο Αιανής αλλά και στην Αρχαιολογική Συλλογή Κοζάνης, κατά το 2018 ήρθαν σε επαφή με τον πολιτισμό της περιοχής εκατοντάδες μαθητές, που έφτασαν φέτος τους 2000.

Τέλος, σημειώνουμε ότι πολλές από τις δράσεις της Εφορείας προκαλούν το ενδιαφέρον των τοπικών, πανελλαδικών και διεθνών ΜΜΕ, προβάλλοντας την περιοχή και το έργο της Υπηρεσίας.

Όλα όσα ανέφερα συνιστούν ένα σημαντικό και πολυδιάστατο έργο, με πολλές ιδιαιτερότητες και μεγάλο βαθμό δυσκολίας, που επιτεύχθηκε, όπως κάθε χρόνο, με τη συνεργασία όλων μας, μονίμων και εκτάκτων υπαλλήλων της Εφορείας. Τα συγχαρητήρια ανήκουν σε όλους, όπως και τα πάμπολλα επαινετικά σχόλια πολιτών και φορέων, που οφείλω να σας μεταφέρω.

Θεωρώ πως έτσι πρέπει να πορευτούμε και κατά το 2019, με συνεργασία και δημιουργική διάθεση, εντοπίζοντας παράλληλα και αντιμετωπίζοντας τα αδύναμα σημεία, με ιδέες, λύσεις και προτάσεις που θα καταρτίσουμε όλοι μαζί.

Εύχομαι σε όλους υγεία και ευτυχία, αλλά και αύξηση των θέσεων μόνιμης και σταθερής εργασίας, για την στελέχωση της Εφορείας με όλο το απαιτούμενο για την εύρυθμη λειτουργία της προσωπικό.

Αρετή Χονδρογιάννη-Μετόκη, Προϊσταμένη ΕΦΑ Κοζάνης»

**ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΟΠΗ**

{AdmirorGallery}ekdiloseis_images/kopi_pitas_2019{/AdmirorGallery}

! Κάντε κλικ στη κάθε φωτογραφία για προβολή σε μεγαλύτερη ανάλυση